

SPO Groningen

**B Pedagogiek en
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs 2e graad in
Pedagogiek**

Opleidingsbeoordeling zonder erkenning ITK

B Pedagogiek en B Opl. tot leraar vo 2e graad in Pedagogiek

Samenvatting

In april 2025 zijn de bestaande bachelor Pedagogiek en bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs 2e graad in Pedagogiek van de Stichting voor Pedagogisch Onderwijs aan de Rijksuniversiteit te Groningen (SPO) bezocht door een visitatiepanel van NQA. Beide deeltijdopleidingen zijn **positief** beoordeeld: het panel concludeert dat aan alle standaarden wordt **voldaan**.

Het panel heeft in Groningen een toegewijd team ontmoet dat met plezier lesgeeft in de kleinschalige setting van de SPO. Zij leveren met elkaar relevante pedagogiekprofessionals af die inzicht hebben in onderwijskundige en pedagogische vraagstukken en een stevige basis op het gebied van onderzoeksvaardigheden. Het panel ziet een rijke leeromgeving waarin studenten elkaar motiveren en profiteren van elkaars beroepscontext, versterkt door het laagdrempelige contact met de docenten en de studieleiding. Afgelopen jaren zijn veel verbeterstappen gezet die komende periode verder uitgebouwd kunnen worden, zoals de praktijkkoppeling met de werkveldopdrachten, de doorontwikkeling van de beoordelingsformulieren afstuderen en de inzet van de werkveldadviescommissie. In alle gevoerde gesprekken herkent het panel een consistente lijn waaruit een positieve sfeer naar voren komen en congruentie met de omgeving van de opleiding, te weten de Rijksuniversiteit Groningen.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

Beide opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleidingen hebben een herkenbaar profiel waarin de nadruk ligt op het werken vanuit een sterk theoretische insteek waarin studenten vanuit de pedagogische kaders leren reflecteren en handelen. Deze eigen, onderscheidende, theoretische oriëntatie kan goed samengaan met een verdere versterking van de praktijkcomponent. De beoogde leerresultaten zijn helder afgeleid van het landelijke opleidingsprofiel Pedagogiek en de Bekwaamheidseisen voor leraren en daarmee op niveau 6 van NLQF geformuleerd. Er is een goede afstemming met het werkveld en met alumni die volgens het panel nog meer benut zouden kunnen worden, bijvoorbeeld bij het versterken van de praktijk aansluiting of studentenwerving.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Beide opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De onderwijsprogramma's sluiten herkenbaar aan bij de beoogde leerresultaten en de theoretische profilering. Het curriculum is goed doordacht met een heldere opbouw en een rijk vormgegeven leeromgeving. Er zijn afgelopen periode goede stappen gezet in het aansluiten op de beroepspraktijk en bewaken van de aansluiting op het hbo-niveau. De studentbegeleiding is goed afgestemd op de individuele student en docenten zijn didactisch en inhoudelijk deskundig. Studenten waarderen de bevologenheid van docenten en de inzet waarmee zij hun werk doen. Docenten creëren daarmee een sterk leerklimaat met veel onderlinge binding, zowel tussen docenten en studenten als onderling.

Standaard 3: Toetsing

Beide opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De toetsing sluit aan op de beoogde doelen, het niveau en de inhoud van het programma. Studenten zijn tevreden over de toetsing. Ook de informatievoorziening over de toetsing is in orde. De opleiding heeft de

kwaliteitsborging van het toetsen en beoordelen adequaat opgezet en voert deze naar behoren uit. Toetsing voor het afstudeerprogramma is helder opgezet maar kan verbeterd worden door het transparanter en navolgbaarder maken van de beoordelingsformulieren. De examencommissie functioneert naar behoren en heeft aandachtspunten in beeld. Zij kan nog meer als critical friend benut worden in het verder optimaliseren van het beoordelingsproces van het afstuderen.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Beide opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel heeft van elk van de twee bacheloropleidingen vijftien afstudeerdossiers bestudeerd, bestaande uit de stage en de scriptie. Met de stage en scriptie worden de eindkwalificaties in de breedte gedekt. In de leerdoelen en beoordelingsformulieren van de stage wordt een heldere koppeling gemaakt naar de verschillende onderdelen van het beroepsprofiel van de opleiding Pedagogiek en naar de bekwaamheidseisen voor de Lerarenopleiding pedagogiek. Het panel ziet dat het behaalde niveau in de scripties relatief hoog ligt, aansluitend bij de aandacht voor een stevige theoretische basis in beide opleidingen. Alumni zijn tevreden over de studie en voelen zich startbekwaam na afronding van de studie.

Standaard 5: Voorzieningen

Beide opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De voorzieningen van SPO bieden een toereikende leeromgeving voor studenten. Zij kunnen gebruikmaken van de materiele faciliteiten van de Rijksuniversiteit Groningen. Studenten zijn tevreden over de lesruimtes maar missen sinds hun interne verhuizing naar een minder 'intieme' locatie binnen de RUG een vaste plek om elkaar te treffen. De opleiding heeft voor studenten een online leeromgeving ingericht waar de studenten alle benodigde informatie over de onderwijsonderdelen kunnen vinden.

Standaard 6: Kwaliteitszorg

Beide opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleidingen hebben een gezamenlijke kwaliteitszorgcyclus waarin kwantitatieve en kwalitatieve informatie en feedback verzameld en gebruikt worden om het onderwijs gericht te verbeteren. Er is veel aandacht voor onderwijskwaliteit en er zijn diverse verbeteracties doorgevoerd sinds de vorige visitatie. Een goede aanvulling hierop is het inzichtelijk maken van de verbeteracties vanuit de onderwijsbeoordelingen richting de studenten.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inhoudsopgave	5
Inleiding	7
Schets van de opleiding	9
Basisgegevens opleiding	9
Terugblik vorige visitatie	9
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	14
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	17
Standaard 3 Toetsing	22
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	25
Standaard 5 Voorzieningen	27
Standaard 6 Kwaliteitszorg	28
Eindoordeel over de opleiding	31
Aanbevelingen	32
Bijlagen	33
Bijlage 1 Bezoekprogramma	34
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	35

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande bachelor Pedagogiek en Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs 2e graad in Pedagogiek van SPO. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van SPO en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, de *Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* van de NVAO en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling zonder erkenning ITK*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 16 april 2025. Het visitatiepanel bestond uit:

Naam	Rol	Kort functieomschrijving
dr. J. Metselaar	voorzitter	Lector Zorg voor Jeugd en lid Programmacommissie Wat werkt voor de jeugd bij ZonMw en bestuurslid VBSP
F.A.S. Damen	panellid	Teamleider KOP-opleidingen en Lerarenopleiding Pedagogiek Hogeschool van Amsterdam
D.N. Singor-Steinmeier	panellid	Consultatie en advies toegang Jeugdhulp bij de afdeling Jeugd- en Gezinshulp van Gemeente Zoetermeer
C. van den Bedem	panellid	Student Ecologische Pedagogiek aan Instituut Ecologisch Pedagogiek bij Hogeschool Utrecht
drs. P.R. Molegraaf	secretaris	NQA-auditor

Beide opleidingen zijn ingedeeld in de visitatiegroep HBO Bachelor Pedagogiek 1. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde secretaris vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel van beide opleidingen vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar en eerder om tot het aantal van 15 te komen.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*.

Twee weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het vooroverleg en materiaalbestudering

op de locatie van de opleiding plaatsgevonden en heeft het panel kennis gemaakt met de opleiding, de zogenaamde agenderende audit. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezoekdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Het ontwikkelgesprek vond aan het einde van de visitatiedag plaats. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopspreekuur). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, oktober 2025

Panelvoorzitter

Auditor

dr. J. Metselaar

Drs. P.R. Molegraaf

Schets van de opleiding

De opleidingen Pedagogiek en Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs 2e graad in Pedagogiek (hierna Lerarenopleiding Pedagogiek) worden verzorgd door de Stichting Pedagogisch Onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen (SPO). Naast deze hbo-bacheloropleidingen verzorgt SPO ook twee pre-masters. De pre-master Orthopedagogiek bereidt voor op een universitaire master Pedagogiek. De pre-master Pedagogiek en Onderwijswetenschappen bereidt voor op een universitaire master Onderwijswetenschappen of een universitaire master Pedagogiek. Daarnaast verzorgt SPO los cursusaanbod voor studenten die zich willen laten bijscholen of omscholen.

Zowel de bachelor Pedagogiek als de Lerarenopleiding Pedagogiek worden in deeltijd aangeboden en hebben een vierjarig programma. De programma's van beide opleidingen komen grotendeels overeen, met uitzondering van de beroepsdifferentiatie van 9 EC in jaar 3 en de stage en scriptie in jaar 4. Wanneer de student met succes de beroepsdifferentiatie *Didactiek voor het beroepsonderwijs* afrondt, gekoppeld aan een stage en scriptie in dit beroepenveld, dan studeert hij of zij af aan de lerarenopleiding Pedagogiek. Wanneer de student de beroepsdifferentiatie *Jeugdzorg* afrondt, gekoppeld aan een stage en scriptie binnen dat beroepenveld, dan wordt de opleiding Pedagogiek behaald.

De opleidingen kennen beide een beroepsgerichte route en een academische route. Na het afronden van de academische route hebben studenten drempelloos toegang tot één van de mastertracks binnen Pedagogische Wetenschappen of Onderwijswetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Vanaf 2019 was de gemiddelde instroom van de bachelor Pedagogiek 4 en van de Lerarenopleiding Pedagogiek 7 studenten. In totaal studeren in studiejaar 2024-2025 38 studenten aan de beide bacheloropleidingen en 255 studenten volgen een van de twee premasters.

De opleiding heeft een studieleider (0,2 fte) en de studiecoördinator (1,0 fte) die samen verantwoordelijk zijn voor de organisatie en coördinatie van de opleidingen. De bacheloropleidingen zijn onbekostigd, voor het studiejaar 2024-2025 is de hoogte van het cursusgeld € 2.100,-.

Leeswijzer

Vanwege de overlap van de onderwijsprogramma's en -organisatie beschrijft dit rapport de bevindingen van het visitatiepanel ten aanzien zowel de opleiding Pedagogiek als de Lerarenopleiding Pedagogiek. In de beschrijvingen per standaard wordt waar van toepassing onderscheid gemaakt tussen de opleidingen.

Basisgegevens opleiding

Instelling	
Naam in RIO	Hogeschool voor Pedagogisch en Sociaal-Agogisch Onderwijs
Adres	Grote Rozenstraat 38, 9712 TJ, Groningen
Website	spo-groningen.nl
BRIN-nummer	27WH
Status	Niet bekostigd
ITK	Geen ITK

Opleiding	
Eerste naam in RIO	Pedagogiek
Locatie	Groningen
ISAT-code	35158
RIO-onderdeel	Gedrag en maatschappij
Oriëntatie en Niveau	Hbo-bachelor
Voertaal	Nederlands
Verleende graad en toevoeging van de graad	Bachelor of Arts
Studielast in EC	240
Variant(en)	Deeltijd
Afstudeerrichtingen	Uitstroomprofiel Jeugd Academische route
Inleverdatum beoordelingsrapport	1 november 2025
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	16 april 2025
Opleiding	
Eerste naam in RIO	Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in pedagogiek
Locatie	Groningen
ISAT-code	35204
RIO-onderdeel	Onderwijs
Oriëntatie en Niveau	Hbo-bachelor
Voertaal	Nederlands
Verleende graad en toevoeging van de graad	Bachelor of Education
Studielast in EC	240
Variant(en)	Deeltijd
Afstudeerrichtingen	Beroepsgerichte route Academische route
Inleverdatum beoordelingsrapport	1 november 2025
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	16 april 2025

Terugblik vorige visitatie

Beide opleidingen zijn in 2017 gevisiteerd waarbij het panel drie van de standaarden (standaard 2, 10 en 11) voor beide opleidingen als onvoldoende beoordeelde. In 2020 zijn beide opleidingen op deze standaarden opnieuw beoordeeld en was het oordeel positief. In het kader van de herstelbeoordeling heeft het panel in 2020 geoordeeld dat de voorgenomen verbetermaatregelen passend en goed uitgevoerd waren.

Op standaard 2 was het panel in 2017 van mening dat het inoefenen van beroepsvaardigheden in beide opleidingen niet voldoende aan bod kwam. In het kader van het hersteltraject hebben de opleidingen de programma's aangepast, waardoor studenten eerder met de beroepspraktijk in aanraking komen. In het programma van jaar 2 en 3 zijn in overleg met het werkveld 13 werkveldopdrachten geïntroduceerd. Dit zijn opdrachten waarin de student buiten de collegezaal kennis maakt de beroepspraktijk.

Voor standaard 10 voldeden in 2017 de beoordelingsprotocollen van zowel de stage als de scriptie naar het oordeel van het panel niet. Het panel stelde in 2020 vast dat alle in het herstelplan genoemde maatregelen ten aanzien van toetsing in de nieuwe protocollen doorgevoerd waren.

Bij standaard 11 herkende het panel in 2017 de beoogde leerresultaten *visievorming* en *beroepsvaardigheden* onvoldoende in de stageverslagen en scripties. Het panel constateerde in 2020 dat in de instructies voor de scriptie en het stageverslag nu helder omschreven was wat van studenten verwacht wordt met betrekking tot *visievorming* en *beroepsvaardigheden*. Ook zijn de eisen ten aanzien van de onderwerpkeuze, de argumentatielijn en theoretische basis van de scriptie nu meer helder. Het panel zag in de bestudeerde stageverslagen en scripties die met de nieuwe beoordelingsprotocollen waren beoordeeld, een duidelijke verbetering ten opzichte van 2017.

De opvolging van de andere aanbevelingen uit 2017 wordt hieronder puntsgewijs toegelicht.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

Het beroepsbeeld waarvoor de studenten opgeleid worden duidelijker omschrijven, met name het beroepenveld waarvoor opgeleid wordt en in de zin van de integratie van theorie en praktijk die in het beroepenveld nodig kan zijn.

Zowel op de website als in de studiegids wordt uitgebreider ingegaan op het beroepenveld en de mogelijkheden na afstuderen. In de voorlichting aan aspirant-studenten is hier meer aandacht voor gekomen door bij de voorlichting alumni uit te nodigen die iets over hun werk kunnen vertellen. In jaar 1 van de opleiding nemen studenten deel aan een coachingsbijeenkomst waar professionals uit de praktijk worden uitgenodigd. De zogenoemde 'taakvelden' van de opleiding zijn uitgebreid in het aantal ECTS. Deze taakvelden bereiden studenten voor op verschillende functies die zij na de opleiding uit kunnen oefenen.

Werkveldopdrachten verbinden aan landelijke opleidings- en competentieprofielen en eigen eindtermen en deze opnemen in de opdrachtomschrijvingen, zodat studenten goed voor ogen hebben aan welke eindkwalificaties zij werken.

Hieraan is gehoor gegeven door de kerntaken en competenties uit het landelijk opleidings- en competentieprofiel te verwerken in de schema's eindkwalificaties. In dit schema is ook zichtbaar welk vak een werkveldopdracht heeft en aan welke landelijke eisen en eigen eindkwalificaties wordt gewerkt daarin. Daarnaast vraagt de opleiding aan haar docenten om in de toetsmatrijs van een vak toe te lichten hoe de werkveldopdracht bijdraagt aan het behalen van een vakoverstijgend leerdoel.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Samenhang tussen de werkveldopdrachten versterken.

Sinds het hersteltraject zijn de werkveldopdrachten geëvalueerd met studenten en docenten. Hieruit is gebleken dat beide groepen de werkveldopdrachten van toegevoegde waarde vinden, maar dat de samenhang tussen opdrachten sterker kan. Op advies van het panel is besloten dat de studiecoördinator de samenhang bewaakt binnen leerlijnen en tussen de verschillende leerlijnen en het gehele curriculum.

Het vrijstellingenbeleid herzien met name bij het verlenen van gestandaardiseerde vrijstellingen.

De opleidingen werken niet langer met standaardregelingen voor vrijstellingen. In plaats daarvan is gekozen voor richtlijnen waarin staat aangegeven hoeveel ECTS vrijstelling een student met een bepaalde vooropleiding ongeveer krijgt op basis van voorgaande beslissingen en landelijke

afspraken. Studenten die van mening zijn in aanmerking te komen voor aanvullende vrijstellingen, vullen een voor gestructureerd formulier in, waarop zij zelf aangeven welke vakken zij elders hebben gedaan, op welk niveau en voor hoeveel studiepunten. De student dient het formulier en de ondersteunende bewijsstukken in. De studietoetscoördinator gaat na of de richtlijn voor vrijstelling toegepast kan worden. Bij afwijkingen wordt de casus voor beoordeling aan de Examencommissie voorgelegd.

Samenhang tussen het docententeam versterken.

SPO werkt op verschillende manieren aan de samenhang binnen het docentteam. Zo brengt de studietoetscoördinator docenten van vakken die elkaar opvolgen of met elkaar samenhangen in contact zodat zij hun materialen en colleges makkelijker op elkaar af kunnen stemmen. In de begeleiding van eindwerken worden nieuwe docenten gekoppeld aan meer ervaren docenten. Verder zijn tijdens de docentvergaderingen 'onderwijszaken' een vast agendapunt. Bij dit punt worden docenten gestimuleerd ervaringen met elkaar uit te wisselen. De studietoetscoördinator geeft tijdens docentvergaderingen tevens updates rondom landelijke ontwikkelingen en vraagt de docenten daarbij om input.

Standaard 3 Toetsing

Beoordelingsprotocollen stage en scriptie verbinden aan de landelijke opleidings- en competentieprofielen, zodat studenten sterker op hun professionele ontwikkeling gericht worden.

De opleiding heeft het landelijk opleidings- en competentieprofiel Pedagogiek verwerkt in de stage en bijbehorende beoordelingsprotocollen. In de beoordelingsprotocollen van de stage is onderscheid gemaakt tussen het protocol wat wordt ingevuld door de begeleidend docent vanuit de opleiding en het protocol dat door de begeleider vanuit de stageverlenende instelling wordt ingevuld. Eenzelfde slag is gemaakt voor de stage en beoordelingsprotocollen van de Lerarenopleiding. Hier zijn de aandachtspunten gebaseerd op de bekwaamheidseisen, en ook hier selecteren studenten aan welke aandachtspunten zij gaan werken. De begeleider van de stageverlenende instelling geeft ook hier feedback op en een oordeel over deze aandachtspunten.

Richt de beoordeling op de kerncriteria en maak het volgen van APA-richtlijnen en lay-out voorwaardelijk en laat deze aspecten niet mee wegen in de bepaling van het cijfer.

De procedure rondom het afstuderen is meer gestructureerd. Studenten leveren hun werk digitaal in waarna een plagiaatcontrole volgt en er zijn aanpassingen gedaan in het scriptiebeoordelingsformulier. Het pedagogisch perspectief, de argumentatielijn en theorie wegen nu het zwaarst mee in de beoordeling (passend bij de visie van de opleiding). Taal/stijl en lay-out worden nog steeds meegenomen in de weging van het cijfer, maar ze wegen in verhouding minder. De scriptie beoordelingsformulieren worden nog verder doorontwikkeld.

Het verslag van het stage eindgesprek tussen student, stagebegeleider van de instelling en de docent als begeleider toevoegen aan het beoordelingsdossier.

De stageprocedure is aangepast. De student, de stagebegeleider van de instelling en de docent als begeleider nemen deel aan het eindgesprek. Daarnaast is op verzoek van stageverlenende instellingen een tussenevaluatie tussen de student, de stagebegeleider van de instelling en de docent als stagebegeleider toegevoegd aan het stappenplan voor de stage. De tussenevaluatie heeft hierbij een formatieve rol en geeft de student de gelegenheid zich verder te ontwikkelen tijdens de stage.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

In het begeleidingsproces van de stages en scripties scherper toezien op onderwerpkeuze.

Bij de 'Terugkombijeenkomsten' is meer aandacht gekomen voor de onderwerpkeuze. Studenten worden hier gewezen op de noodzaak van een link tussen de opleiding waarvoor zij willen afstuderen en de onderwerpen van hun eindwerken. De opleiding ziet daarnaast scherper toe op het aanleveren van stageplannen en scriptieovereenkomsten in de beginfase van het afstudeerproces. Hierdoor kan, wanneer nodig, eerder worden bijgestuurd door de opleiding.

In de begeleiding van stages persoonlijke leerdoelen van studenten in relatie brengen met de landelijke eindkwalificaties en studenten laten reflecteren op hun eigen progressie gedurende de stage.

Studenten formuleren bij hun stage in het stageplan leerdoelen die zijn gebaseerd op het landelijk opleidings- en competentieprofiel (Pedagogiek) of de bekwaamheidseisen (Lerarenopleiding Pedagogiek). Tijdens de stage is een tussenevaluatie ingebouwd waarbij studenten op hun voortgang kunnen reflecteren.

Standaard 6: Kwaliteitszorg

Een document met de hoofdlijnen van het systeem van kwaliteitszorg van de opleiding opstellen.

Het proces van evaluatie van alle studieonderdelen is gestandaardiseerd en vastgelegd in een draaiboek. Hierin staan alle stappen van het evaluatieproces uitgewerkt, met ook aangegeven welk gremium actie moet ondernemen in welke stap. Het draaiboek is in de Opleidingscommissie besproken en vastgesteld.

Het panel constateert dat de opleidingen actief met de aanbevelingen van de vorige visitatie aan de slag zijn gegaan en ziet en hoort dit terug in de bestudeerde documenten en gevoerde gesprekken. Waar relevant zal in de standaarden hier verder op in worden gegaan.

Standaard 1

Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De beide opleidingen hebben een herkenbaar profiel waarin de nadruk ligt op werken vanuit een sterk theoretische insteek waarin studenten vanuit de pedagogische kaders leren te reflecteren en te handelen. Het panel vindt dit een onderscheidende oriëntatie die goed samen kan gaan met het nog verder versterken van de praktijkcomponent. De beoogde leerresultaten zijn helder afgeleid van het landelijke opleidingsprofiel Pedagogiek en de bekwaamheidseisen voor leraren. Het panel heeft kunnen vaststellen dat de eindkwalificaties op niveau 6 van NLQF zijn geformuleerd en daarmee voldoen aan het hbo-bachelorniveau. Er is een goede afstemming met het werkveld en met alumni die volgens het panel nog meer benut zou kunnen worden, bijvoorbeeld bij het versterken van de praktijk aansluiting of studentenwerving.

Onderbouwing

Beroepsbeeld en opleidingsprofiel

De opleiding Pedagogiek en de Lerarenopleiding Pedagogiek hebben als doel studenten kennis, vaardigheid en inzicht bij te brengen op het gebied van de pedagogiek en sociale agogiek, waarmee zij in staat zijn tot een zelfstandige beroepsuitoefening binnen het pedagogisch en sociaal-agogisch werkveld of de sector beroeps- en volwasseneneducatie. De academische route heeft tot doel studenten inzicht te geven in onderwijskundige en pedagogische vraagstukken en hen kennis en vaardigheden te bieden op het gebied van methoden en technieken van wetenschappelijk onderzoek.

De opleiding Pedagogiek bereidt voor op functies in pedagogische en agogische beroepenvelden. Studenten worden opgeleid voor zowel eerste- als tweedelijns functies waarbij in vergelijking met andere pedagogiekopleidingen het accent meer ligt op tweedelijnsfuncties. De opleiding legt de nadruk op het opleiden van studenten voor functies waarin zij medewerkers in de eerste lijn sturing kunnen geven en kunnen ondersteunen, met name in de jeugdzorg. Dit zijn functies waarin de pedagoog minder rechtstreeks contact heeft met de doelgroep.

Afgestudeerden hebben in hun functie regelmatig contact met andere professionals (artsen, verpleegkundigen, leiders kinderdagverblijf, leraren, inrichtingsmedewerkers, groeps werkers, logopedisten, ergotherapeuten, juristen etc.). Tot het takenpakket behoort: voorlichting, advisering, coördinatie, toezicht houden, onderzoek, ontwikkeling en beleid voorbereiden. De beroepsdifferentiatie Jeugdzorg, onderdeel van het uitstroomprofiel Jeugd, biedt studenten de kennis, vaardigheden en houdingen die gevraagd worden van een jeugdzorgwerker. Deze kennis, vaardigheden en houdingen staan omschreven als competenties in het Landelijk

Competentieprofiel Jeugd- en Gezinsprofessional. De opleiding heeft de dekking van deze competenties in de vakken van het uitstroomprofiel duidelijk in een kruistabel weergegeven. Het panel vindt dat hiermee de aansluiting op de SKJ-registratie goed inzichtelijk en geborgd is.

De Lerarenopleiding Pedagogiek leidt studenten op tot tweedegraadsdocent binnen de sector beroeps- en volwasseneneducatie. Studenten zijn na afronding van de opleiding inzetbaar als docent Pedagogiek en docent van aanverwante vakken, mentor of studieloopbaanbegeleider. Voor mbo-instellingen zijn docenten met een bevoegdheid Pedagogiek aantrekkelijk omdat zij vakinhoudelijk expert zijn in een gedragswetenschappelijke discipline en veel pedagogisch didactische kennis hebben die zij kunnen inzetten in hun omgang met mbo-studenten. In het docententeam kunnen zij bovendien hun collega's adviseren en bijstaan op het gebied van pedagogiek en didactiek.

Uitgangspunt van beide opleidingen is dat studenten leren werken vanuit een pedagogische visie, die gevoed wordt door pedagogische theorieën. SPO kiest hierbij voor een sterk theoretische insteek waarin studenten vanuit de theoretische kaders leren reflecteren en handelen. De kritische reflectie op de praktijk vanuit theorie moet bijdragen aan inzicht in deze praktijk en het ontwikkelen van een beroepshouding. Studenten die nog niet bekend zijn met de praktijk maken hiermee kennis door discussies, beeldmateriaal, ervaringen van docenten en medestudenten en door de werkveldopdrachten in jaar 1 tot en met 3.

Het panel vindt de profilering van beide pedagogiekopleidingen onderscheidend en duidelijk herkenbaar, met de kenmerkende theoretische basis en band met de Rijksuniversiteit Groningen. Ook voor alumni, studenten en werkveld waarmee het panel gesproken heeft, is deze profilering helder en wordt deze bovendien als waardevol beschouwd.

Het panel denkt wel dat de opleidingen, zonder afbreuk te doen aan deze eigen profilering, nog verdere stappen kunnen zetten in de praktijkaansluiting. Na de vorige visitatie heeft de opleiding al een mooie stap gezet met de ontwikkeling en introductie van werkveldopdrachten. Het panel is positief over het voornemen van de opleiding om de werkveldopdrachten door te ontwikkelen en breder aan elkaar te verbinden. Het beveelt de opleiding daarbij aan de opdrachten uit te breiden en nog eens kritisch te kijken naar hoe praktijk-ingebod deze zijn. Laat studenten vooral zelf ervaren en meedoen in de praktijk, naast observeren en onderzoeken. Ook pleit het panel voor een optionele stage eerder in de opleiding, aanvullend op die in het vierde jaar, voor studenten die een extra koppeling willen maken met de praktijk, bijvoorbeeld met een maatjesproject of vrijwilligerswerk.

Beoogde leerresultaten

SPO heeft vier eindkwalificaties geformuleerd die studenten aan het eind van hun opleiding behaald moeten hebben. De eindkwalificaties zijn voor beide opleidingen gelijk, namelijk:

- A. De student is in staat vanuit een theoretisch kader te reflecteren op de pedagogische praktijk.
- B. De student heeft op basis van reflectie op de pedagogische praktijk een visie op die praktijk ontwikkeld, op basis waarvan een aanzet tot het ontwikkelen van een beroepshouding is gegeven en op basis waarvan deze beroepshouding in de praktijk verder kan worden ontwikkeld.
- C. De student beschikt over beroepsvaardigheden.
- D. De student beschikt over academische vaardigheden.

Deze eindkwalificaties zijn voor de beide opleidingen uitgewerkt in vakoverstijgende leerdoelen. Voor elke opleiding afzonderlijk is in een 'schema eindkwalificaties' uitgewerkt wat de vakoverstijgende leerdoelen zijn en in welke studieonderdelen deze belegd zijn, aangevuld met de werkvormen en toetsing die bij de betreffende vakken worden ingezet.

Elk leerdoel is daarbij gekoppeld aan de Dublin descriptoren. In het schema van de opleiding Pedagogiek is daarnaast geëxpliciteerd hoe de vakoverstijgende leerdoelen aansluiten bij het landelijk opleidings- en competentieprofiel van de hbo-bacheloropleiding Pedagogiek "Opgroeien en opvoeden ondersteunen" (2019).

In het schema eindkwalificaties Lerarenopleiding Pedagogiek zijn de bekwaamheidseisen voor leraren (2017) gekoppeld aan de leerdoelen bij elke eindkwalificatie.

De eindkwalificaties van beide opleidingen overlappen voor een groot deel. Het verschil is zichtbaar in de beoogde beroepsvaardigheden (eindkwalificatie C). Hierbinnen zijn voor de Lerarenopleiding drie specifieke vakoverstijgende leerdoelen geformuleerd op het gebied van de beroepsuitoefening (C12 - De student is in staat binnen de context van het afnemend werkveld leerstof op een begrijpelijke en aansprekende manier over te dragen; C13 - De student kent verschillende doelen van evalueren en toetsen en kan toetsen ontwikkelen; C14 - De student realiseert een adequaat klassenmanagement).

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten van de opleiding goed aansluiten bij de landelijke kaders en kennisbases en navolgbaar doorvertaald zijn naar vakoverstijgende leerdoelen. Hiermee voldoen zij aan het bachelorniveau van het Nederlandse kwalificatieraamwerk (NLQF 6) voor bacheloronderwijs in Nederland en aan de internationale Dublin Descriptoren.

Afstemming met het werkveld

De opleidingen hebben een gezamenlijke werkveldadviescommissie (WAC) die twee keer per jaar bijeenkomt en bestaat uit 10 leden. De WAC wordt benut om actuele thema's uit het veld op te halen en is ook betrokken geweest bij het ontwikkelen van de werkveldopdrachten. Daarnaast wordt contact onderhouden met het werkveld door de bezoeken op de stagelocaties en stage-instellingen worden jaarlijks uitgenodigd voor de bijeenkomsten met de werkveldadviescommissie om de stageverlenende instellingen op die manier meer te betrekken bij de opleiding. SPO ziet dit daarnaast als een extra manier om input op te halen uit het werkveld, naast de input van de reguliere werkveldcommissieleden. Studenten komen via hun medestudenten in aanraking met verschillende beroepscontexten. Ook zijn veel alumni nog betrokken bij SPO via deelname in de werkveldadviescommissie of door inzet als gastdocent.

Het panel heeft gesproken met zeer betrokken WAC-leden en alumni en adviseert SPO deze nog meer te benutten, bij de ontwikkeling van het onderwijs -zoals bij het vormgeven van de werkveldopdrachten- maar ook breder, zoals bij studentenwerving. Het panel denkt dat het van meerwaarde is hen als ambassadeur te benutten waarbij de opleidingen minder bescheiden mogen zijn in wat zij kunnen betekenen voor het werkveld.

Standaard 2

Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het programma van beide opleidingen sluit goed aan bij de beoogde leerresultaten en de theoretische profilering. Het programma is goed doordacht met een heldere opbouw in het curriculum en een rijk vormgegeven leeromgeving. Er zijn afgelopen periode goede stappen gezet in het aansluiten op de beroepspraktijk en bewaken van de aansluiting op het hbo-niveau en inzetten van daarbij behorende didactiek. De studentbegeleiding is goed afgestemd op de individuele student en docenten zijn didactisch en inhoudelijk deskundig. Studenten waarderen de bevologenheid van docenten en de inzet waarmee zij hun werk doen. Docenten creëren daarmee een sterk leerklimaat met veel onderlinge binding, zowel tussen docenten en studenten als onderling.

Onderbouwing

Opzet en inhoud programma

De opleidingen kennen een eenjarige propedeuse en een driejarige postpropedeutische fase. Studenten hebben twee avonden per week les op locatie.

Vanaf het derde jaar kiest de student voor de opleiding Pedagogiek of Lerarenopleiding Pedagogiek. Deze keuze bepaalt de inhoud van het vak *Beroepsdifferentiatie*. Zoals benoemt in de Karakteristiek, volgen studenten Pedagogiek de *beroepsdifferentiatie Jeugdzorg* en die van de Lerarenopleiding Pedagogiek de *beroepsdifferentiatie Didactiek voor het beroepsonderwijs*, zie ook figuur 1. Daarnaast kiezen studenten in jaar 3 of zij de reguliere beroepsgerichte route volgen of de academische route.

Studenten die de opleiding Pedagogiek volgen kiezen voor de academische route Orthopedagogiek, studenten van de Lerarenopleiding Pedagogiek voor de route Pedagogiek en Onderwijswetenschappen, zie figuur 2. De meeste studenten kiezen voor de beroepsgerichte route, in 2024-2025 volgden 3 studenten de academische route.

Het eerste jaar bestaat voor alle varianten uit een basisprogramma met een oriënterend, motiverend en selecterend karakter. Inleidende vakken op het gebied van pedagogiek, psychologie, sociologie en filosofie staan centraal. Daarnaast maken studenten een start met het ontwikkelen van academische vaardigheden in de vorm van het referaatpracticum.

Het tweede studiejaar is een voortzetting en verdieping van het basisprogramma, aangevuld met een oriëntatie in subdisciplines van de pedagogiek als Andragogiek en Onderwijskunde. In deze postpropedeutische fase krijgt de beroepsvoorbereiding meer nadruk door de werkveldopdrachten bij diverse vakken.

In het derde jaar gaan de wegen van studenten verschillen, afhankelijk van hun opleidingskeuze en afstudeervariant daarbinnen. Voor studenten die het beroepsgerichte reguliere programma volgen, is het derde studiejaar een beroepsgericht jaar. Het bestaat uit een verdieping van het vak *Pedagogiek* in de subdiscipline *Orthopedagogiek*. Daarnaast krijgen studenten de vakken *Methodologie* en *Statistiek*. Beroepsvoorbereiding vindt plaats in vier taakveldonderdelen, de

beroepsdifferentiaties en het ondersteunende vak Leer- en Onderwijsproblemen voor professionals.

Pedagogiek 1 15	Gezinspedagogiek 4	Sociologie 1 7	Filosofie 1 7	Psychologie Introductie 6	Psychologie Toegepast 7	Filosofie van opv. en ond. 10	Referaat-practicum 4	JAAR 1 Propedeuse 60
Pedagogiek 2 15	Filosofie 2 7	Interculturele sensitiviteit in onderwijs en jeugdzorg 6	Sociologie 2 8	Subdisciplines: Andragogiek (10) Onderwijskunde (10) 20			Beroeps-oriëntatie en internationalisering 4	JAAR 2 60
3 Taakvelden ¹⁾ 3 x 6 = 18	Subdiscipline: Orthopedagogiek 10	Beroeps-differentiatie ²⁾ 9		Leer- en onderwijsproblemen voor professionals 9		Statistiek 6	Methodologie 8	JAAR 3 60
1 Taakveld ¹⁾ 6	STAGE 38			SCRIPTIE 16				Jaar 4 60

¹⁾ Visie en profilering, Advisering en begeleiding, Beleid en organisatie, Gespreksvoering en rapportage

²⁾ Studenten die Pedagogiek doen, kiezen Jeugdzorg. Studenten die de Lerarenopleiding Pedagogiek doen, kiezen Didactiek voor het beroepsonderwijs

Figuur 1. Programmaoverzicht Pedagogiek en Lerarenopleiding Pedagogiek, beroepsgerichte route (*Studiegids Pedagogiek en Lerarenopleiding Pedagogiek*, 2024-2025).

Alle studenten volgen vanaf het derde jaar 'taakvelden'. Dit zijn vakken die studenten voorbereiden op verschillende typen functies in het werkveld die binnen allerlei beroepssectoren kunnen worden vervuld. De opleidingen onderscheiden vier taakvelden: Visie en profilering, Advisering en begeleiding, Beleid en organisatie, en Gespreksvoering en rapportage. In het derde jaren worden drie van de vier taakvelden naar keuze gevolgd, het laatste taakveld wordt in het vierde jaar gevolgd.

Studenten die kiezen voor de academische route wisselen een aantal vakken op hbo-niveau in voor vakken op academisch niveau, zie figuur 2 voor de uitwerking hiervan.

Het vierde jaar bestaat uit het vierde taakveld, stage en scriptie. In de stage voeren studenten in de praktijk een opdracht uit passend bij de eisen die voortkomen uit het schema eindkwalificaties en het landelijk opleidings- en competentieprofiel (Pedagogiek) of de bekwaamheidseisen (Lerarenopleiding Pedagogiek). In de scriptie verrichten studenten zelfstandig een onderzoek naar aanleiding van een praktijkprobleem binnen het pedagogisch domein waarin de student wil afstuderen.

Studenten die de academische route hebben gekozen, lopen in jaar vier een kortere stage ten opzichte van de 'reguliere' studenten en schrijven een grotere scriptie. Ook volgen zij in het vierde jaar methodologische vakken op academisch niveau.

Om de samenhang tussen de vakken te versterken hebben de opleidingen leerlijnen in het programma aangebracht. Deze lopen door het hele programma heen en zijn belegd in verschillende cursussen. Er zijn vijf inhoudelijke leerlijnen zoals pedagogiek, andragogiek en onderzoek, zeven leerlijnen gericht op vaardigheden als presenteren en samenwerken en twee leerlijnen gericht op werkveldoriëntatie: jeugdzorg en doceren. De leerlijn werkveldoriëntatie wordt gevormd door vakken met een werkveldopdracht of een assessment in de vorm van een werksimulatie.

Schematisch overzicht van de academische route

Overeenkomstig jaar 1 reguliere beroepsgerichte opleiding						JAAR 1 Propedeuse 60
Overeenkomstig jaar 2 reguliere beroepsgerichte opleiding, met uitzondering van Statistiek in plaats van Interculturele sensitiviteit in onderwijs en jeugdzorg						JAAR 2 60
1 Taakveld ¹⁾	1 Beroeps-differentiatie ²⁾	Subdiscipline Orthopedagogiek / Diagnostiek en behandeling ³⁾	Academische vakken ⁴⁾	Statistische modellen 1	Methoden en technieken van onderzoek in de sociale wetenschappen	JAAR 3
6	9	10	4 x 5 = 20	7	8	60
1 Taakveld ¹⁾	3 Methodologie vakken: - Testtheorie (5) - Statistische modellen 2 (5) - Kwalitatieve methoden in de sociale wetenschappen (5)		STAGE	SCRIPTIE		JAAR 4
6	3 x 5 = 15		19	20		60

¹⁾ Keuze uit: Visie en profilering, Advisering en begeleiding, Beleid en organisatie, Gespreksvoering en rapportage

²⁾ Keuze uit: Didactiek voor het beroepsonderwijs (Lerarenopleiding Pedagogiek) of Jeugdzorg (HBO-pedagogiek)

³⁾ Studenten uit de academische route Pedagogiek en Onderwijswetenschappen volgen het reguliere hbo-vak Orthopedagogiek, studenten uit de academische route Orthopedagogiek volgen Diagnostiek en behandeling. Ze krijgen hiervoor wel 10 ECTS.

⁴⁾ Academische route Pedagogiek en Onderwijswetenschappen: vier vakken (Ontwikkelings- en onderwijspsychologie, Evidence-based interventies in het onderwijs, Kind en jeugd en Onderwijsethiek). Zie tabel derde studiejaar academische route Pedagogiek en Onderwijswetenschappen.

Academische route Orthopedagogiek: Neuropsychologie, Gedrags- en opvoedingsproblemen, Leer- en onderwijsproblemen schakel en Ondersteuning aan personen met beperkingen.

Zie tabel derde studiejaar academische route Orthopedagogiek.

Figuur 2. Programmaoverzicht Pedagogiek en Lerarenopleiding Pedagogiek, academische route (*Studiegids Pedagogiek en Lerarenopleiding Pedagogiek*, 2024-2025).

Werkvormen

De opleiding zet verschillende werkvormen in zoals hoorcolleges, mondelinge presentaties, vaardigheidstrainingen en werkveldopdrachtgroepen. De studentenpopulatie is heel gevarieerd maar doordat de groepen klein zijn, is er veel differentiatie mogelijk. Bij het vak *Didactiek* bijvoorbeeld geven studenten in tweetallen presentaties over een hoofdstuk van de lesstof. Ook organiseren zij intervisiebijeenkomsten waar naast medestudenten ook alumni en docenten aan deelnemen. Uit de gesprekken tijdens de visitatiedag en de scores in de NSE blijkt dat studenten zeer tevreden zijn over de lessen, werkvormen en toepasbaarheid daarvan in de eigen praktijk. Een student die op een mbo lesgeeft in 3D tekenen geeft als voorbeeld dat zij de - voornamelijk computer georiënteerde - lessen nu start met een kringgesprek waardoor zij veel meer verbinding ervaart in en met de klas. Vanwege de kleine groepen leren studenten veel van de verschillende perspectieven vanuit ieders werkervaring en beroepscontext.

Praktijkgerichtheid

In de opleidingen staat de kritische reflectie op de pedagogische praktijk op basis van theoretische en empirisch getoetste kennis centraal. In de vorige visitatie was de

praktijkgerichtheid een aandachtspunt dat in het hersteltraject geadresseerd is door de introductie van 13 werkveldopdrachten in jaar 2 en 3. Daarnaast vindt in jaar 4 een stage plaats van 38 EC. Er is geen werkplekeis voor instromende studenten maar het merendeel werkt in een passende werkomgeving. Studenten geven aan dat zij elkaar onderling helpen als dat nodig is voor de werkveldopdrachten. Zij geven voorbeelden van twee studenten die door de klas en diens netwerk aan een stage en werkplek zijn geholpen. Alumni geven aan dat zij door de afwisseling van de werkplek, de stage en werkveldopdrachten een goed beeld hebben gekregen van de praktijk. Het werkveld geeft aan dat zij waarde hecht aan de stevige theoretische ondergrond die studenten meenemen. Zij hebben daarnaast volgens de WAC-leden waarmee het panel sprak voldoende beroepsvaardigheden om bijvoorbeeld gesprekken met ouders te kunnen voeren, ook vanwege de nadruk op de kritische reflectie en het lerend vermogen. Het panel ziet dat de opleiding voldoende oog heeft voor het bewaken van een goede balans tussen theorie en praktijk. Docenten stemmen af over de leerdoelen die toegespitst zijn op de landelijke kaders en het hbo-niveau en hebben voldoende aandacht voor het verschil in instroom waarbij de norm moet blijven dat het niveau ook haalbaar is voor studenten met een mbo-achtergrond.

Het panel ziet bij SPO een mooi en breed onderwijsprogramma met een rijke leeromgeving door de diversiteit aan werkvormen waarmee goed wordt aangesloten bij de gevarieerde studentenpopulatie. De opleidingen halen de praktijk binnen door aan te sluiten op werkervaringen van studenten en doordat docenten ook uit praktijk komen. De inrichting van de werkveldopdrachten maakt het goed mogelijk actuele vraagstukken hierin op te nemen. De doorontwikkeling van de werkveldopdrachten is een goede vervolgstap waarbij de praktijkinvulling, zoals reeds benoemd in standaard 1, verder versterkt kan worden. Studenten waarderen het programma en de aandacht voor een degelijke theoretische basis en kritische reflectie daarop. Zoals een student het verwoordde: "bij een andere opleiding kon ik vaak de diepte niet in, hier word ik echt aangemoedigd om kritische vragen te stellen". Studenten geven aan dat het programma goed doordacht in elkaar zit, logisch op elkaar aansluit en dat de studiewijzers helder en duidelijk zijn.

Instroomeisen

Om toegelaten te worden tot de opleiding moeten studenten in het bezit te zijn van een havo-diploma, een mbo-diploma niveau 4, een diploma leidster bij het kleuteronderwijs, een verklaring van een mts dat met goed gevolg eindexamen is afgelegd zonder dat het praktijkjaar is doorlopen, of een niet in Nederland behaald diploma dat naar het oordeel van het bevoegd gezag als bewijs van voldoende vooropleiding geldt. Personen ouder dan eenentwintig jaar die niet aan deze voorwaarden voldoen, kunnen een toelatingsexamen afleggen georganiseerd door de opleiding. Om te bevorderen dat studenten met realistische verwachtingen aan de opleiding beginnen en hen te ondersteunen gedurende de opleiding, worden entreegesprekken georganiseerd.

Studeerbaarheid en studiebegeleiding

De opleidingen hebben een studiecoach die eerstejaarsstudenten wegwijs maakt in de opleiding, coachingsbijeenkomsten organiseert en studieondersteuning biedt aan alle studenten. Deze studiecoach fungeert ook als vertrouwenspersoon. Studenten die een functiebeperking hebben kunnen via de studiecoach in aanmerking komen voor ondersteunende onderwijsvoorzieningen. Uit de gesprekken met alumni en studenten maakt het panel op dat er een goede binding onderling is tussen studenten, en met de opleiding. Dat blijkt ook uit de opkomst op de intervisiebijeenkomsten waar ook alumni en docenten die niet betrokken zijn bij het vak,

aansluiten. Studenten voelen zich goed geholpen door de studiecoach in de wijze van plannen en organiseren van de studie. Studenten geven aan dat de studiebelasting pittig is, vooral vanwege de combinatie met baan en gezin, maar wel haalbaar. Er is ruimte om een eigen studiep pad vorm te geven en veel studenten doen er iets langer over dan vier jaar.

Docenten

De twee bachelors hebben een gezamenlijk team van ongeveer 27 hoogopgeleide docenten die allen op contactbasis worden ingehuurd. Alleen de studieleider en -coördinator zijn in vast dienstverband. Docenten zijn doorgaans verantwoordelijk voor één vak, gedurende een periode van enkele maanden, voor gemiddeld twee uur per week. Enkele docenten zijn bij meerdere vakken betrokken. Docenten kunnen naast het verzorgen van hun vak, aangewezen worden door de Examencommissie om stages en/of scripties te begeleiden.

De opleiding stimuleert vakinhoudelijke en didactische professionalisering van docenten. Docenten kunnen op kosten van SPO deelnemen aan congressen of themadagen. De opleiding organiseert drie keer per jaar themamiddagen voor docenten. Wanneer docenten nog niet in het bezit zijn van een basiskwalificatie onderwijs (BKO) kunnen zij deze op kosten van SPO behalen aan de Rijksuniversiteit Groningen. De eisen die worden gesteld aan docenten heeft de opleiding vastgelegd in *de Richtlijnen aanwijzen examinatoren* die door de examencommissie gehanteerd worden.

Het panel hoort en ziet dat er, ondanks de kleine aanstellingen, een sterke inhoudelijke betrokkenheid is bij de opleidingen. Daarbij vindt het panel het positief dat het management aandacht heeft voor de samenhang en onderlinge verbinding en afstemming in het docententeam. De studiecoördinator heeft een belangrijke rol in het bijeenbrengen van docenten binnen een leerlijn. Daarnaast zijn er themabijeenkomsten en een jaarlijkse informele samenkomst. Nieuwe docenten worden altijd gekoppeld aan een ervaren docent. Het panel heeft gesproken met gedreven docenten die heel bewust gekozen hebben om bij SPO les te geven. Studenten zijn positief over de inzet en ervaring van docenten. Zij vinden hen deskundig, en inspirerend. Ook geven zij aan dat de docenten veel kennis en voorbeelden van de praktijk inbrengen, wat hen helpt in hun eigen leerproces.

Standaard 3

Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel constateert dat de toetsen aansluiten op de beoogde doelen, het niveau en de inhoud van het programma. Studenten die het panel gesproken heeft, zijn tevreden over de toetsing. Ook de informatievoorziening over de toetsing is in orde. De opleiding heeft de kwaliteitsborging van het toetsen en beoordelen adequaat opgezet en voert deze naar behoren uit.

Toetsing voor het afstudeerprogramma is helder opgezet maar kan verbeterd worden door het transparanter en navolgbaarder maken van de beoordelingsformulieren. De examencommissie functioneert naar behoren en heeft aandachtspunten in beeld. Het panel moedigt de opleiding aan de examencommissie nog meer als critical friend te benutten in het verder optimaliseren van het beoordelingsproces van het afstuderen.

Onderbouwing

Toetsbeleid en toetsuitvoering

SPO heeft in het *Protocol Kwaliteitszorg Toetsing* de visie op toetsing vastgelegd, evenals de richtlijnen waaraan deze moet voldoen. De opleidingen gaan uit van het idee dat studenten regelmatig getoetst, maar niet te vaak afgerekend moeten worden, zodat de balans tussen studeerbaarheid en kwaliteitswaarborging optimaal is. Op basis van dit uitgangspunt zijn de programma's opgebouwd uit vakken met een behoorlijke omvang van minimaal 4 en gemiddeld 7 EC (zie figuur 1), die afgesloten worden met meerdere toetsvormen. Binnen vakken kan worden gecompenseerd (regelmatig toetsen en weinig afrekenen), tussen vakken niet.

Naast toetsen gericht op het vaststellen van het kennisniveau en het inzicht van studenten, maken studenten opdrachten waarmee ze aantonen dat ook aan eisen wordt voldaan wat betreft toepassing en attitudevorming. De opleiding kent een variëteit aan toetsvormen zoals tentamens, het schrijven van een betoog of verslag, mondelinge presentaties, het schrijven van een plan voor diagnose of behandeling of een assessment in de vorm van een werksimulatie. Om het behalen van eindkwalificaties te waarborgen, vindt beoordeling plaats op individueel niveau. Wel kan de eindbeoordeling elementen bevatten die het resultaat zijn van groepswork.

Het panel heeft meerdere toetsen met bijbehorende beoordelingen bestudeerd, uit alle leerjaren en van de beide opleidingen. De variatie in toetsen is volgens het panel passend voor het toetsprogramma. Rubrics, leerdoelen en beoordelingscriteria worden voorafgaand aan de toetsing aan studenten ter beschikking gesteld op de digitale leeromgeving. Het panel vindt dat de toetsen heldere beoordelingsformulieren bevatten die door de examinatoren uitgebreid worden ingevuld. Ook kan het panel zich vinden in de gegeven beoordelingen. Wat betreft de werkveldopdrachten ziet het panel dat deze nog meer gericht kunnen zijn op actief handelen in een praktijksetting (zie ook standaard 1), waar dit nu soms een interview afnemen is met iemand van de doelgroep of een onderzoek uitvoeren.

Toetsing afstuderen

Het afstuderen bestaat voor beide opleidingen uit twee onderdelen: de stage en de scriptie. Binnen de beroepsgerichte route bestaat de stage uit 38 EC, binnen de academische route uit 19 EC. Toetsing bestaat uit een eindgesprek en stageverslag dat beoordeeld wordt met één cijfer.

De scriptie bestaat uit 16 EC binnen de beroepsgerichte route en 20 EC binnen de academische route waardoor hogere eisen gesteld kunnen worden aan de theoretische diepgang en methoden van dataverzameling en -analyse. Een scriptie die wordt geschreven binnen de academische route dient altijd een empirisch deel te bevatten, waarbij de data worden geanalyseerd met behulp van inductieve statistiek. Toetsing bestaat uit een beoordeling van het onderzoeksverslag.

Bij de beoordeling van de eindwerken zijn altijd meerdere beoordelaars betrokken. In het geval van de stage gaat het om een begeleider vanuit de praktijk en een begeleidend docent vanuit de opleiding. Bij de beoordeling kijkt de praktijkbegeleider vooral naar het functioneren van de student in de praktijk, waar de begeleidend docent meer kijkt naar de kwaliteit van de verslaglegging. In een eindgesprek komen zij gezamenlijk tot een eindbeoordeling waarin de docent een beslissende stem heeft en de eindverantwoordelijkheid voor de beoordeling draagt.

De scriptie wordt beoordeeld door een eerste en tweede beoordelaar, beiden docent bij de opleiding. De tweede beoordelaar kan, na goedkeuring door de Examencommissie, extern zijn. De beoordelaars vullen onafhankelijk van elkaar het beoordelingsprotocol in. Het eindcijfer wordt bepaald in onderling overleg, na kalibratie. De eerste beoordelaar vult het beoordelingsformulier in met ook de gegevens van de tweede beoordelaar en het eindcijfer. Bereiken de examinatoren geen consensus over het cijfer, dan wijst de examencommissie een derde beoordelaar aan.

Het panel vindt de beoordeling van het afstuderen goed geborgd met de inzet van twee examinatoren bij de scriptie, en bij de stage in de vorm van de betrokkenheid van de stagebegeleider.

Het beoordelingsprotocol van de scriptie is uitgebreid en bevat acht categorieën die over het algemeen helder zijn geoperationaliseerd. De eindkwalificaties zijn terug te vinden in het beoordelingsprotocol en de gekozen categorieën geven een goed inzicht in wat de opleiding terug wil zien in de eindwerken. Het is voor de student vooraf duidelijk op welke onderdelen het eindwerk beoordeeld zal worden.

Een beperking van de gekozen beoordelingsstructuur is volgens het panel het kwantitatief beoordelen met ja/nee in de subcategorieën per onderdeel. De toelichting bij elke categorie moet meer informatie geven over de door de student geleverde kwaliteit en onderbouwing naar het uiteindelijke cijfer. Voor het panel was deze toelichting nu niet in alle formulieren helder. Het panel begrijpt uit de gesprekken met studenten, alumni, docenten en examencommissie dat het proces voor hen helder is omdat er korte lijnen zijn en er mondelinge toelichting gegeven wordt. Vanwege transparantie en navolgbaarheid van de beoordelingen beveelt het panel de opleiding echter aan bij de geoperationaliseerde categorieën al een kwalitatieve beoordeling, en toelichting op de weging hiervan, in de beoordelingsformulieren op te nemen en deze hiermee goed inzichtelijk te maken. Het panel adviseert de opleidingen ook de kalibreersessies te intensiveren en daarin nog meer met elkaar te sturen op normvinding en een heldere en eenduidige verslaglegging daarvan.

Het panel vindt het positief dat in de stagebeoordeling een tussenevaluatiemoment is toegevoegd. Dit geeft de gelegenheid om tussentijds bij te sturen. Het panel vindt de cesuur in de beoordelingsformulieren echter vrij complex en zij benadrukt ook hier het belang van voldoende transparantie en navolgbaarheid in de toelichting per onderdeel hoe tot het (cijfermatige) oordeel gekomen is.

Borging van de toetskwaliteit

Het panel ziet dat de opleidingen de toetskwaliteit op verschillende manieren borgen. Onder meer door de inzet van het vierogenprincipe bij zowel toetsing op vakniveau als bij de eindwerken. De

toeten op vakniveau wordt voorafgaand aan het toetsmoment voorgelegd aan een andere vakinhoudelijke expert van de opleiding of aan de toetsdeskundige binnen de opleiding. Dit is een docent die de Seniorekwalificatie Examinering (SKE) heeft behaald en voor deze taak uren toegewezen krijgt. Daarnaast wordt de toetsing van vakken in cycli van drie jaar besproken in de examencommissie. Hierbij heeft de examencommissie beschikking over de toets, de toetsmatrijs, het antwoordmodel en gemaakt werk van studenten. De examencommissie koppelt haar bevindingen terug aan de examinerator van het vak en aan de studieleiding. Wanneer uit evaluaties van studenten of via een andere weg blijkt dat er vragen of klachten over een toetsvorm zijn, kijkt de examencommissie hier buiten de driejarige cyclus naar.

SPO heeft een examencommissie voor de opleidingen Pedagogiek en Lerarenopleiding Pedagogiek die bestaat uit vier leden waaronder een extern lid. De examencommissie wijst examinatoren aan en verleent vrijstellingen. Ook worden scripties en stages jaarlijks steekproefsgewijs besproken in de examencommissie. De examencommissie vult hiervoor zelf het beoordelingsprotocol in en neemt bij opvallende zaken contact op met de docenten. Over het algemeen is de Examencommissie tevreden over het niveau van de eindwerken. Ook is sinds 2023 een standaardcheck ingebouwd waarbij het secretariaat de beoordelingsprotocollen controleert op volledigheid. Het panel vindt dit, gezien haar bevindingen bij de beoordelingsformulieren van de eindwerken, een goede stap en ziet een belangrijke rol voor de examencommissie waar het gaat om het bewaken van de navolgbaarheid van de ingevulde beoordelingsformulieren.

Standaard 4

Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel heeft van elk van de twee bacheloropleidingen vijftien afstudeerdossiers bestudeerd, bestaande uit de stage en de scriptie. Het panel constateert dat met de stage en scriptie de eindkwalificaties in de breedte worden gedekt. In de leerdoelen en beoordelingsformulieren van de stage wordt een heldere koppeling gemaakt naar de verschillende onderdelen van het beroepsprofiel van de opleiding Pedagogiek en naar de bekwaamheidseisen voor de Lerarenopleiding pedagogiek. Het panel ziet dat het behaalde niveau in de scripties relatief hoog ligt, aansluitend bij de aandacht voor een stevige theoretische basis in beide opleidingen. Alumni zijn tevreden over de studie en voelen zich startbekwaam na afronding van de studie.

Onderbouwing

Zowel in de stage als met de scriptie werken studenten aan eindkwalificaties A (reflectie op praktijk vanuit theoretische kader) en B (visie en beroepshouding). Daarnaast is er in de stage aandacht voor eindkwalificatie C (beroepsgerichte vaardigheden), waar er in de scriptie juist aandacht is voor eindkwalificatie D (academische vaardigheden).

In de stage zijn de leerdoelen, afhankelijk van de gekozen opleiding, expliciet gekoppeld aan de kerntaken en competenties uit het landelijk opleidings- en competentieprofiel hbo Pedagogiek (2019) of aan de bekwaamheidseisen voor leraren (2017). Op deze manier is de aansluiting met de beroepspraktijk duidelijk voor studenten. Het doel van de stage is het verkrijgen van praktijkervaring op een relevant werkterrein en in staat zijn tot reflectie op dit werkterrein en het eigen functioneren hierbinnen. De stage is altijd gekoppeld aan de beroepsdifferentiatie en volgt dus altijd na afronding van deze cursus. Bij de Lerarenopleiding Pedagogiek dient de gehele stage gerelateerd te zijn aan lesgeven binnen de BVE-sector, bij de opleiding Pedagogiek aan Jeugdzorg. De student mag stagelopen op de eigen werkplek. De werkzaamheden moeten hierbij op hbo-niveau zijn. Ook moet de student in de stageovereenkomst en/of het stageplan duidelijk onderscheid maken tussen zijn of haar reguliere werkzaamheden en de taken die hij of zij als stagiair(e) zal uitvoeren. Studenten worden begeleid door een docent van de opleiding die minimaal twee keer op bezoek komt: bij de tussenevaluatie en het eindgesprek. Daarnaast vinden 7 gezamenlijke terugkombijeenkomsten plaats, waarin studenten ervaringen uitwisselen en reflecteren op hun professionele ontwikkeling.

Voor de scriptie verrichten studenten onderzoek naar een probleem dat speelt in de praktijk. De opzet van de scriptie sluit aan bij de visie van de opleiding waarbij theorie en onderzoek worden ingezet om de praktijk van de hbo-professional kritisch te kunnen bevragen en verbeteren. De scriptie moet passen binnen de opleiding waarbinnen de student wil afstuderen. Een scriptie voor de Lerarenopleiding Pedagogiek dient relevant te zijn voor het lesgeven in de BVE-sector. Voor de opleiding Pedagogiek geldt dat de problematiek die centraal staat gerelateerd is aan het werkveld van de jeugdzorg.

Studenten hebben een begeleider vanuit hun opleiding waarmee zij drie keer een persoonlijk consult hebben. Als de student vastloopt in het proces dan wordt de begeleidend docent

geconsulteerd. De begeleidend docent benadert in samenspraak met de student de tweede beoordelaar. De tweede beoordelaar wordt op twee momenten bij het proces betrokken, voor goedkeuring van de scriptieopzet en voor het becommentariëren van de concepteindversie.

Gerealiseerd eindniveau

Het panel heeft van beide opleidingen vijftien eindwerken bestudeerd. Omdat het aantal afgestudeerden van de afgelopen twee jaar minder dan 15 was, is dit aantal aangevuld met eindwerken van eerdere studie jaren, zie ook bijlage 3. Het panel constateert dat bij beide opleidingen met de stage en scriptie de eindkwalificaties in de breedte worden gedekt. Het panel ziet dat er in de leerdoelen en beoordelingsformulieren van de stage een heldere koppeling wordt gemaakt naar de verschillende onderdelen van het beroepsprofiel en de bekwaamheidseisen. Zij ziet ook dat het behaalde niveau van de scripties relatief hoog ligt. Het panel constateert dat, ook al ligt aan het onderzoek altijd een praktijkgerelateerd probleem ten grondslag, met name de theoretische onderbouwing veel aandacht krijgt. Het panel vindt het een goede ontwikkeling dat er meer aandacht komt voor ontwerpgericht onderzoek, mede door ervaringsdeskundigheid op dit gebied in het docententeam, waardoor de praktijkkoppeling sterker tot uitdrukking kan komen. De onderwerpen van het afstuderen zijn volgens het panel relevant voor het werkveld. Goede voorbeelden hiervan die het panel gezien heeft, hadden als onderwerp het signaleren van KOPP/KVO kinderen binnen generalistische wijkteams, de toepasbaarheid van het spel 'mediajungle' binnen een LVB-doelgroep en een onderzoek naar de inzet van coaching als preventie van schooluitval in het mbo.

Na het afstuderen

Het laatste alumni-onderzoek van 2022-2023, ingevuld door 14 alumni, laat zien dat studenten van mening zijn dat de beroepsmogelijkheden na het afronden van de opleiding goed zijn. Studenten voelen zich goed voorbereid op de beroepspraktijk waar zij komen te werken. Daarnaast biedt de opleiding voldoende doorgroeimogelijkheden. Verder zien studenten over het algemeen een balans in de verhouding theorie en praktijk in de opleiding. Alumni benoemen als waardevol dat zij "leren met een kritische en oplossingsgerichte blik te kijken naar de maatschappij en hoe mogelijke problemen ontstaan". Het werkveld waarmee het panel gesproken heeft is tevreden over de studenten en alumni en hun competentie zich de beroepscontext snel eigen te maken. Veel alumni blijven betrokken bij de opleiding door deelname aan de intervisiebijeenkomsten of lidmaatschap van de WAC.

Standaard 5

Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De voorzieningen van SPO bieden een toereikende leeromgeving voor studenten. Zij kunnen gebruikmaken van de materiële faciliteiten van de Rijksuniversiteit Groningen. Studenten zijn tevreden over de lesruimtes maar missen sinds hun interne verhuizing naar een minder 'intieme' locatie binnen de RUG een vaste plek om elkaar te treffen. De opleiding heeft voor studenten een online leeromgeving ingericht waar de studenten alle benodigde informatie over de onderwijsonderdelen kunnen vinden.

Onderbouwing

Huisvesting en materiële voorzieningen

SPO maakt voor haar onderwijs gebruik van de materiële voorzieningen van de Rijksuniversiteit Groningen. Het gaat hierbij met name om collegezalen, bibliotheken, computers en facilitaire voorzieningen. Het onderwijs wordt voornamelijk gegeven in het Hortuskwartier en in het Academiegebouw. De collegezalen zijn standaard voorzien van beamers, computers en opnameapparatuur.

Verder kunnen studenten gebruik maken van de studieplaatsen in de bibliotheken van de RUG. Het hoofdgebouw van de Universitaire Bibliotheek kent ruime openingstijden (ook 's avonds en in het weekend) waardoor de SPO studenten hier goed terecht kunnen. Studenten kunnen voor en na college gebruikmaken van de kantine van de faculteit Gedrags- en

Maatschappijwetenschappen of van de gemeenschappelijke ruimtes in het gebouw. Studenten zijn tevreden over de faciliteiten maar geven wel aan dat zij sinds de interne verhuizing naar een andere, grotere, locatie, elkaar minder makkelijk kunnen vinden en geen echt 'basishonk' meer hebben. Het panel moedigt de opleiding aan te kijken hoe zij dit kan ondervangen door bijvoorbeeld het organiseren van korte 'meet-ups' voor iedereen tijdens de lesavonden.

Informatievoorziening

De opleiding heeft voor studenten een online leeromgeving ingericht waar de studenten alle benodigde informatie over de onderwijsonderdelen kunnen vinden. Op de website www.spo-groningen.nl staan onder andere de roosters, de studiegidsen en actuele mededelingen. De SPO maakt daarnaast gebruik van een digitale leeromgeving (DLO). Op de DLO vinden studenten algemene en vakspecifieke informatie. Ook worden hier de studieresultaten geregistreerd.

Op de agenderende audit kreeg het panel inzage in deze online omgeving. Het panel constateert dat hierin alle informatie die de student nodig heeft voor het volgen van zijn opleiding overzichtelijk is opgenomen.

Standaard 6

Kwaliteitszorg

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleidingen hebben een gezamenlijke kwaliteitszorgcyclus waarin kwantitatieve en kwalitatieve informatie en feedback verzameld en gebruikt worden om het onderwijs gericht te verbeteren. Het panel is positief over de aandacht voor onderwijskwaliteit en de ondernomen acties sinds de vorige visitatie. Zij ziet kansen voor de opleidingen in het verder formaliseren van de uitvoering van het kwaliteitszorgsysteem, zoals het zichtbaarder vastleggen en naar studenten communiceren van de verbeteracties naar aanleiding van evaluaties. Ook adviseert zij de opleidingen het aantal jaarlijkse streefdoelen te beperken om zo meer focus aan te kunnen brengen in het te voeren beleid.

Onderbouwing

Kwaliteitszorgbeleid

De opleidingen hebben een intern systeem van kwaliteitszorg en participeren daarnaast in een systeem van externe kwaliteitszorg.

Bij het systeem van externe kwaliteitszorg zijn de volgende gremia betrokken:

- NVAO (eens per zes jaar);
- De Keuzegids (jaarlijks, Nationale studentenenquête);
- Peerreview Lerarenopleiding Pedagogiek (vier keer per jaar, betrokken opleidingen: SPO; HvA, HAN, Fontys);
- Herijkingsoverleg Lerarenopleiding Pedagogiek (meermaals per jaar, betrokken opleidingen: SPO; HvA, HAN, Fontys).

Voor de toetsing participeert de Lerarenopleiding Pedagogiek actief in de Peerreview Lerarenopleiding Pedagogiek (PeLePe). Hierin reageren de deelnemende opleidingen onder andere op de kwaliteit van toetsing en van elkaars afstudeerwerkstukken. De opleiding heeft de afgelopen jaren de toetsing van verschillende vakken (o.a. Onderwijskunde, Didactiek voor het beroepsonderwijs) en de stage voorgelegd aan haar peers.

Daarnaast participeert SPO in het Landelijk Opleidingsoverleg Pedagogiek (LOO Pedagogiek) en het Landelijk vakgroep-overleg Lerarenopleiding Pedagogiek. Deze overleggen richten zich vooral op beleidsvraagstukken.

Bij het interne systeem van kwaliteitszorg zijn van beide opleidingen studenten, docenten, studieleiding, bestuursleden, het werkveld en alumni betrokken. In figuur 3 is opgenomen wat de taken zijn van de verschillende gremia die betrokkenen zijn. Alle vakken worden door studenten digitaal geëvalueerd. Daarnaast wordt gedurende de vakken om feedback gevraagd zodat ook tussentijds feedback verwerkt kan worden.

Docenten ontvangen een verslag van de digitale evaluaties en geven hierop een reactie die wordt gepubliceerd op de Digitale Leeromgeving en zo zichtbaar is voor studenten. Zowel de studentevaluaties als de reacties van de docenten worden besproken in de Opleidingscommissie en gedeeld met de studieleiding, en indien nodig vindt daaruit een terugkoppeling plaats naar de docent.

Elk jaar wordt een jaarverslag gemaakt van alle onderwijsbeoordelingen, aangevuld met beoordelingen van de stage en scriptietrajecten en indien van toepassing alumni-onderzoek, dat besproken wordt in de docentenvergadering en opleidingscommissie. Daarnaast worden ook jaarlijks docentbeoordelingen afgenomen. Voor de start van het vak is er een gesprek tussen studiecoördinator en docent en na het vak een beoordelingsmoment.

De studiecoördinator en -coördinator zijn bij alle overleggen aanwezig, zie figuur 3. Hierdoor zijn zij goed op de hoogte van de resultaten van beoordelingen en dragen zij zorg voor terugkoppeling en eventueel het nemen van maatregelen.

Gremium	Taken	Samenstelling	Frequentie
Opleidingscommissie	- Het bespreken van vakbeoordelingen ingevuld door studenten en vakbeoordelingen van docenten; - Klankbord inzake beleidsvoornemens en beleidsontwikkelingen.	- Eén student, - Twee docenten (- Studiecoördinator (toehoorders)	Drie keer per jaar
Examencommissie	- Het evalueren van de kwaliteit van toetsing door afgenomen toetsen in samenhang met toetsmatrizen en gemaakt werk te bespreken; - Het evalueren van de kwaliteit van stageverslagen en theses; - Het vaststellen van toetsbeleid en beoordelingsprotocollen voor eindwerken; - Het verlenen van vrijstellingen; - Het aanwijzen van examinatoren; - Het afhandelen van klachten rondom toetsing; - Het tekenen van diploma's.	- Drie docenten - Eén extern lid - Studiecoördinator (toehoorders)	Drie keer per jaar
Docentvergadering	- Het bespreken van beleidsontwikkelingen en beleidsvoornemens (strategisch en inhoudelijk); - Bespreken van allerlei zaken waar docenten tegenaan lopen.	Docenten en studiecoördinator	Drie keer per jaar
Jaarevaluatie	- Het bespreken van de relatie tussen de opleidingen en het werkveld; - Het formuleren van streefdoelen en evalueren van streefdoelen; - Programma evaluatie; - Klankbord inzake koers van de opleiding.	Opleidingscommissie, alumni, werkveldcommissie, studiecoördinator	Een keer per jaar
Dagelijks bestuur	- Het uitvoeren van personeelsbeleid, financieel beleid en onderwijskundig beleid op basis van beslissingen genomen door het algemeen bestuur en in het licht van interne en landelijke ontwikkelingen.	- Voorzitter - Secretaris - Penningmeester - Studiecoördinator (toehoorder)	Vijf keer per jaar + regelmatig contact voorzitter / studiecoördinator
Algemeen bestuur	- Vaststellen hoofdlijnen bestuur, beleid en financiën; - Vaststellen streefdoelen en evalueren streefdoelen; - Besluiten over nieuwe opleidingen en alles wat het bestuur en beleid van de opleiding in hoofdlijnen betreft.	- Drie leden dagelijks bestuur - Twee leden werkveld - Twee leden verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen	Een keer per jaar

Figuur 3. Overzicht betrokken gremia kwaliteitszorg SPO bachelors, Zelfevaluatie SPO 2025.

Het panel constateert dat de opleidingen een goedlopende kwaliteitscyclus hebben waarin zij actief de onderwijskwaliteit monitoren. Het panel vindt het goed dat er na het invullen van de evaluatie een docentreactie op de digitale leeromgeving wordt geplaatst. Een mooie aanvulling hierop zou volgens het panel zijn om vervolgens te communiceren -bijvoorbeeld in de studiehandleiding- welke verbeterstappen genomen zijn naar aanleiding van de evaluaties.

Toetsbare streefdoelen

Naast deze evaluatiecyclus stelt het bestuur van de opleidingen gezamenlijke jaarlijkse streefdoelen op die in samenspraak met de verschillende commissies geformuleerd en geëvalueerd worden. De streefdoelen hebben zowel betrekking op de organisaties zoals communicatie, kwaliteitszorg maar ook op onderwijsinhoud. Het panel vindt het positief dat SPO haar beleid stuurt door middel van streefdoelen maar ziet dat deze nu erg veelomvattend zijn en daardoor ook niet allemaal binnen het jaar behaald kunnen worden. Zij adviseert de opleidingen dan ook hierin meer focus aan te brengen om zo gericht beleid hierop te kunnen voeren en de haalbaarheid van de streefdoelen te vergroten.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

	B Pedagogiek	B Opl. tot leraar vo 2e graad in Pedagogiek.
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 5 Voorzieningen</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 6 Kwaliteitszorg</i>	Voldoet	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo bacheloropleidingen Pedagogiek en Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1 en 2

- Zet nog verdere stappen in de praktijk aansluiting door de werkveldopdrachten door te ontwikkelen en breder aan elkaar te verbinden. Breid de opdrachten daarbij uit en zorg voor een grotere nadruk op echt actief handelen in een praktijksetting.

Standaard 3

- Verbeter de toetsing van het afstudeerprogramma door het transparanter en navolgbaarder maken van de beoordelingsformulieren. Heb hierbij aandacht voor de navolgbaarheid van de cesuur, de kwalitatieve toelichting per onderdeel en de weging hiervan.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

C1: Agenderende audit

Tijdstip	Thema	Deelnemers
10.00-10.10	Ontvangst	Panel en Management
10.10-10.25	Afstemming panel	Panel
10.25-10.45	Presentatie van maximaal 20 minuten door opleiding waarin zij zich positioneert ten aanzien van gemaakte keuzes, stand van zaken en openstaande wensen & voornemens. Het panel kan toelichtende vragen stellen.	Panel, opleiding, management
10.45-11.30	Materiaalbestudering ¹⁴	Panel
11.30-13.30	Vooroverleg en lunch	Panel
13.30-14.15	Mede op basis van de materiaalbestudering inventariseren van thema's en aandachtspunten die meegenomen kunnen worden in het bezoek	Management en studentenafvaardiging

Bezoekdag 16 april 2025

Tijdstip	Thema	Deelnemers
10.15-10.30	Ontvangst panel	Panel en Management
10.30-11.30	Gesprek docenten en examinatoren Kan op basis van agenderende audit al een of meer aandachtspunten bevatten	Docenten en examinatoren (in ieder geval ook betrokken bij geselecteerde afstudeerproducten)
11.30-11.45	Pauze	
11.45-12.45	Gesprek met studenten	Studenten
12.45-13.30	Lunch	
13.30-14.15	Gesprek borging Kan op basis van agenderende audit al een of meer aandachtspunten bevatten	Opleidingscommissie (ten minste een studentlid), examencommissie, toetscommissie, vertegenwoordiging werkveld
14.15-14.30	Pauze	
14.30-15.00	Ruimte een of meerdere thematische gesprekken	Nader in te vullen op basis van agenderende audit
15.00-15.15	Pauze	
15.15-15.45	Gesprek met opleidingsmanagement	Management
15.45-16.45	Beoordelingsoverleg panel	Panel
16.45-17.00	Terugkoppeling	Vrije keuze
17.00-17.45	Ontwikkelgesprek (eventueel op een andere dag)	Vrije keuze

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie rapport 2025

Bijlage 1: Aandachtspunten naar aanleiding van de vorige visitatie

Bijlage 2: Schema eindkwalificaties Pedagogiek

Bijlage 3: Schema eindkwalificaties Lerarenopleiding

Bijlage 4: Tabel samenhang domeinen kennisbasis Lerarenopleiding en vakken

Bijlage 5: Tabel samenhang competenties uitstroomprofiel Jeugd- en Gezinsprofessional en vakken

Bijlage 6: Richtlijnen inpassingen vrijstellingen

Bijlage 7: Kengetallen 2023-2024

Bijlage 8: Jaarverslag onderwijsbeoordelingen 2023-2024

Bijlage 9: Richtlijnen examinatoren

Bijlage 10: Overzicht expertise docenten

Bijlage 11: Protocol kwaliteitszorg toetsing

Bijlage 12: Stageovereenkomst, stageplan, beoordelingsprotocol docent, beoordelingsprotocol praktijkbegeleider Pedagogiek

Bijlage 13: Stageovereenkomst, stageplan, beoordelingsprotocol docent, beoordelingsprotocol praktijkbegeleider Lerarenopleiding Pedagogiek

Bijlage 14: Scriptieovereenkomst, beoordelingsprotocol

Bijlage 15: Overzicht gremia kwaliteitszorg

Bijlage 16: Jaarverslag Examencommissie

Bijlage 17: Evaluatie streefdoelen 2023-2024

Bijlage 18: OER 2023-2024

Bijlage 19: SWOT-analyse

Notulen opleidingscommissie

Verslag jaarevaluatie HBO Pedagogiek

OER 2024-2025

SPO Omgangsvormen

Presentatie voorlichtingsavond 2024

Presentatie SPO Agenderende audit 1 april 2025

Scriptie informatie voor studenten

Scriptie stappenplan

Stagehandleiding studenten

Studiegids Pedagogiek en Lerarenopleiding Pedagogiek 2024-2025

Vijftien afstudeerdossiers Pedagogiek afgestudeerd tussen 2020 en 2025 (zie bijlage 3)

Vijftien afstudeerdossiers Lerarenopleiding Pedagogiek afgestudeerd tussen 2020 en 2024 (zie bijlage 3)

Stageovereenkomst, plan, beoordelingsformulieren Lerarenopleiding Pedagogiek

Scriptieovereenkomst en beoordelingsprotocol Lerarenopleiding Pedagogiek

Stageovereenkomst, plan, beoordelingsformulieren Pedagogiek

Scriptieovereenkomst en beoordelingsprotocol Pedagogiek

Ter inzage selectie toetsen naast eindwerken:

Didactiek voor het beroepsonderwijs, jaar 3, Gespreksvoering en rapportage jaar 3

Interculturele sensitiviteit in onderwijs en jeugdzorg, jaar 2, Onderwijskunde, jaar 2

Psychologie introductie, jaar 1, Sociologie, jaar 1

Visie en profilering, jaar 3

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

Gemaakte selectie afstudeerwerken Opleiding tot leraar voorgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek

Volgens huidige stagebeoordelingsprotocollen (versie 3.1)									
Studentnummer	Jaar van afstuderen	Stage				Scriptie			
		Studiejaar	Cijfer	Begeleidend docent	Stage-instelling	Studiejaar	Cijfer	Eerste beoordelaar	Tweede beoordelaar
9170013	2023	23-24	7.7			23-24	6.7		
9200027	2024	23-24	8.0			23-24	7.9		
9200083	2023	22-23	8.0			22-23	7.6		
9200103	2024	23-24	7.0			23-24	6.5		
9200123	2023	22-23	8.0			22-23	7.0		
9212023	2024	23-24	8.0			23-24	7.2		
9220046	2024	23-24	8.8			23-24	7.3		
Volgens oude stagebeoordelingsprotocollen (versie 2.8/2.9)									
Studentnummer	Jaar van afstuderen	Stage				Scriptie			
		Studiejaar	Cijfer	Begeleidend docent	Stage-instelling	Studiejaar	Cijfer	Eerste beoordelaar	Tweede beoordelaar
9120273	2022	21-22	8.0			21-22	6.3		
9140014	2023	20-21	8.0			22-23	7.3		
9170033	2021	20-21	7.0			20-21	6.8		
9180113	2022	21-22	7.0			21-22	6.8		
9180193	2022	21-22	8.5			21-22	8.1		
9180203	2022	20-21	8.0			21-22	7.0		
9190033	2022	20-21	7.0			21-22	7.0		
9190113	2023	21-22	7.5			22-23	6.0		

Gemaakte selectie afstudeerwerken Opleiding Pedagogiek

Volgens huidige stagebeoordelingsprotocollen (versie 3.1)									
Studentnummer	Jaar van afstuderen	Stage				Scriptie			
		Studiejaar	Cijfer	Begeleidend docent	Stage-instelling	Studiejaar	Cijfer	Eerste beoordelaar	Tweede beoordelaar
9150023	2023	22-23	8.0			20-21	8.9		
9180013	2025	22-23	8.5			23-24	8.4		
9180163	2024	23-24	8.0			23-24	7.6		
9190063	2023	22-23	8.0			22-23	8.0		
9190073	2023	22-23	8.0			22-23	7.5		
9190183	2024	22-23	7.7			23-24	7.9		
9190253	2024	22-23	9.0			23-24	7.9		
9200043	2024	23-24	8.0			23-23	7.5		
Volgens oude stagebeoordelingsprotocollen (versie 2.8)									
Studentnummer	Jaar van afstuderen	Stage				Scriptie			
		Studiejaar	Cijfer	Begeleidend docent	Stage-instelling	Studiejaar	Cijfer	Eerste beoordelaar	Tweede beoordelaar
9120283	2022	21-22	8.5			21-22	9.0		
9130203	2020	20-21	7.8			19-20	7.5		
9150133	2020	19-20	7.5			19-20	7.7		
9160093	2021	20-21	7.8			20-21	8.0		
9160163	2021	19-20	7.0			20-21	6.2		
9170203	2023	21-22	8.5			22-23	8.0		